

METODOLOGIA DE LA DEMOGRAFIA DE LES EMPRESES INSCRITES EN LA SEGURETAT SOCIAL

1. Introducció

Atesa la importància del teixit empresarial a l'hora d'analitzar l'estructura econòmica de qualsevol regió, l'Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) ha desenvolupat l'operació «Demografia de les empreses inscrites en la Seguretat Social». Aquesta nova operació permet seguir tant l'evolució del nombre d'empreses que operen a l'arxipèlag com el registrament de les noves altes i baixes.

2. Font i àmbit temporal

Els resultats d'aquesta operació s'extreuen del fitxer de comptes de cotització inscrits en la Seguretat Social, informació que l'Ibestat rep amb freqüència trimestral. En línies generals, el fitxer de què disposa l'Ibestat es deriva de l'extracció que es fa el darrer dia de cada trimestre de la base de dades de la Seguretat Social.

3. Àmbit poblacional

Per a l'elaboració d'aquesta demografia d'empreses, s'ha utilitzat la informació que prové dels comptes de cotització inscrites a la Seguretat Social. En concret s'inclouen en el Règim General (el Sistema Especial Agrari també hi està inclòs, però s'exclou el Sistema Especial de Treballadors de la Llar), el Règim de la Mineria del Carbó i el Règim Especial de Treballador de la Mar. A més, del Sistema Especial Agrari solament s'inclouen aquells comptes de cotització en situació de *període d'activitat* en la data de referència de les dades (règim 0163). Quant a l'activitat econòmica que desenvolupen les empreses, s'inclouen tots aquells comptes de cotització que se dediquin a qualsevol activitat exceptuant aquelles dedicades a l'*Administració Pública i defensa i Seguretat Social obligatòria* (divisió 84 de la CNAE-09).

Val a dir que cada compte de cotització agrupa un col·lectiu de treballadors que pertanyen a una mateixa empresa, que desenvolupen la seva activitat laboral en una mateixa província i que, a més, tenen característiques homogènies pel que fa a la cotització. És a dir, un mateix empresari pot disposar de diversos comptes de cotització en una mateixa província. Per tant, per tal d'oferir resultats relatius a l'empresa, s'ha dut a terme un procés d'agrupament en una única unitat de tots els comptes de cotització amb un mateix número d'identificació fiscal.

Pel que fa a aquesta operació, es considera empresari la persona física o jurídica, pública o privada, i sigui quina sigui la motivació de la seva activitat, per la qual treballen les persones

que s'inclouen en l'àmbit d'aplicació de la Seguretat Social. En aquest sentit, convé esmentar que la demografia empresarial que es presenta aquí tan sols inclou les empreses que cotitzen a la Seguretat Social, i se n'exclouen les que no ho fan. També queden fora de l'àmbit poblacional els treballadors per compte propi.

4. Àmbit territorial

L'objectiu d'aquesta operació estadística és oferir dades de la demografia de les empreses inscrites en la Seguretat Social per a cada una de les illes de l'arxipèlag balear. Pel que fa a la distribució territorial, l'Ibestat ha optat per abordar-la des de un punt de vista institucional. En aquest sentit, es considera com a únic domicili de l'empresa el d'inscripció del compte de cotització principal de l'empresa. D'aquesta manera, al contrari del que succeiria mitjançant la distribució geogràfica per activitat, es reconeix a cada empresa un únic domicili, que pot ser ubicat a les Illes Balears o a qualsevol altra província de l'Estat espanyol.

5. Àmbit sectorial

Atès que el propòsit d'aquesta operació és aportar resultats per activitat econòmica de l'empresa, se n'ha dut a terme un procés d'estimació en funció del nombre de treballadors. En efecte, a causa del fet que el procés d'obtenció de les dades utilitza com a font original el registre de comptes de cotització i que, com s'ha explicat, en aquest fitxer hi poden constar, per a una mateixa empresa, diversos registres amb activitats diferents, s'ha aplicat un procediment per imputar a cada empresa una única activitat econòmica.

El sistema d'imputació utilitza com a referència el nombre de treballadors inscrits en cada compte de cotització. En concret, l'estimació de l'activitat econòmica —segons la *classe* de la CNAE-2009—, es fa a partir de la suma dels treballadors per a cada nivell de classificació d'activitats. En aquest sentit, es calcula el nombre de treballadors de cada empresa per *secció*, *divisió*, *grup* i *classe*, i se segueix el procés següent: se selecciona la secció amb més treballadors; dins aquesta, es tria la divisió amb més afiliats, en la qual s'elegeix el grup amb més treballadors, i dins d'aquesta darrera se selecciona la classe que té més afiliats.

6. Altes i baixes

Pel que fa al nombre d'altes i baixes entre trimestres, val a dir que sorgeix de l'encreuament de les bases de dades d'empreses d'alta en períodes consecutius. En aquest sentit, tota empresa present un trimestre determinat però absent el trimestre posterior és comptabilitzada com a baixa. D'altra banda, tota empresa present un trimestre determinat però absent el trimestre anterior és considerada una alta.

A més, atès que l'activitat principal estimada d'una empresa pot canviar d'un trimestre a l'altre, a l'hora de tabular els resultats de les altes i les baixes s'utilitza només la informació de l'activitat econòmica del període final.

7. Difusió de resultats

L'Ibestat publicarà trimestralment un conjunt de vuit taules diferents amb el contingut següent:

- Nombre d'empreses d'alta a la Seguretat Social per període i activitat econòmica (divisió de la CNAE-2009)
- Nombre d'empreses d'alta a la Seguretat Social per període, activitat econòmica (secció de la CNAE-2009) i illa
- Nombre d'empreses d'alta a la Seguretat Social per període, illa i personalitat jurídica
- Nombre d'empreses d'alta a la Seguretat Social per període, illa i estrat d'assalariats
- Demografia de les empreses inscrites en la Seguretat Social per període i activitat econòmica (divisió de la CNAE-2009)
- Demografia de les empreses inscrites en la Seguretat Social per període, activitat econòmica (secció de la CNAE-2009) i illa
- Evolució del nombre de treballadors de les empreses que es mantenen en alta a la Seguretat Social per període i activitat econòmica (divisió de la CNAE-2009)
- Evolució del nombre de treballadors de les empreses que es mantenen en alta a la Seguretat Social per període, activitat econòmica (secció de la CNAE-2009) i illa